

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Uredništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica del Fabbri, št. 2, III.
Tja je treba nasloviti vse roko-
pise, ki naj se objavijo v listu.Rokopisi se ne vračajo. —
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo.Poštno - hranilnična računa
št. 64439.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica delle Poste št. 9. Spre-
jema naročnino, inserate in
reklamacije. Naročnina „Zarje“
je za vse leto naprej po pošti
K 6.— za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 vin.

Cena inseratom je 10 vin. za
enostopno petit vrsto. Pri več-
kratnem objavljenju primeren
popust.

Siberalno „vstajenje.“

Zanimivo je čitati, kaj spravijo liberalni listi skupaj v svojih velikonočnih premišljevanjih v uvodnih člankih na veliko nedeljo. Samo ob sebi je razumljivo, da se ne sme bogve kaj pričakovati od ljudi, ki ne vidijo v krščanstvu čisto nič pozitivnega, ampak le naravno izmišljotino, koje se včasih poslužujejo v to, da vlovijo kaj ljudi na svojo stran. Kdor se ne drži strogo tega, kar katoliška cerkev uči, tava le v temi, tudi čemu je enkrat zasijala luč krščanskega razodetja. Tu se ravno vidi, kako zelo je bilo potrebno, da je Kristus ustanovil vidno cerkveno učno obliko, ki nas ima učiti, kaj je pravzaprav krščanstvo in kaj ono s svojimi nauki in s svojo moralno od nas zahteva. Če kdo ne stoji na tem temelju, njegovo krščanstvo se kmalu razprši v prazen nič. Liberalnim listom smo le hvaležni, da nam s svojimi velikonočnimi članki potrjujejo vsako leto bolj to velevažno resnico.

Ljubljanski „Slovenski narod“ imenuje Kristusovo vstajenje „Tradicionalen praznik naravnega procesa“ in pristavlja komentar, v katerem slika Gospoda kot neko bajeslovno podobo, kakor je poganski Balder (bog svetlobe) ali Mitra in drugi poganski bovi ter prispodablja Kristusovo vstajenje kot znak spomladnega zburjanja zemlje iz zimskega spanja. Take reči piše „Narod“, kojega pristaši so se še nedavno v Litiji in Cerknici proglašali za verne kristjane.

To kar so brezprogramni ljudje pri „Edinosti“ spisali za velikonoč, pa ne najde para med nesmiselnimi članki, ki so jih ti ljudje zadnji čas napisali. Naslov ljudstvu nerazumljiv „Hristos voskrese“, tako da se je celo tem antilatinizatorjem zdelo potrebno to stvar povedati spodaj po domače: „Krist je vstal“. Pod tem vzvišenim naslovom bi pač človek pričakoval vzvišenih misli in uporabnih naukov. A zaman vse pričakovanje. Zapeljano

ljudstvo je segalo po časopisu in ni bralo nič drugega nego stare že stokrat pogrete fraze, ki se razsodnemu človeku že kar gabijo. Iz Odrešenika sveta so napravili „katoličani“ nekega „Spasitelja“, ki je bil križan zato, „ker je ljubil svoj narod“. Potem se spomni „Edinost“ kako je tekla mučeniška kri onih ki so umirali za — idejo. Iz vsega tega sklepa:

In veselo zadoščenje napolnjuje našo dušo, ko vidimo, da je doslej še vedno zmagovala pravica nad krivico, resnica nad lažjo. — Veselo zadoščenje, ker znamo, da mora dospeti tudi našemu narodu dan zmagoslavja, ko strese s sebe spono tisočletnega suženjstva, veselo zadoščenje nas prešinja, ker nam baš ti dnevi ulivajo v srce nove nade, da, popolno uverjenje, da napoči doba, ko bo slavila tudi naša narodna ideja svoje zmagoslavje ko se bo razlegalo po naših brdih in planinah veselo pritrkovanje zvonov, ki bodo oznanjevali našemu narodu, da je dočkal svojo Velikonoč, dan vstajenja!

Kako prazna in pusta je ta frazarija! Zakaj ne poveste raji ljudem kaj jasnega, kaj razumljivega? Ali vas je morda tako strah pred svetlobo? Isti „Hristos“, koji „voskrese“, je rekel tudi, da nas bo resnica oprostila. Vi pa, ki njegovo resnico zapravate, nikar ne pričakujte, da dosepe tudi našemu narodu dan zmagoslavja, ko strese s sebe spono tisočletnega suženjstva itd. Saj vi sami držite ljudstvo v temi in suženjstvu. — Le pustimo na stran poezijo, kako bodo pritrkovali zvonovi po naših brdih in planinah, ko bo slavila naša narodna ideja svoje smagoslavje, in povejte raji, kako naj se na podlagi ustalega Izveličarja prebudi in povzdigne slovensko ljudstvo v Trstu in okolici. To povejte našim ljudem, če znate in podajte tu jasen in precizen program, kako naj se uredi izobraževalno delo med narodom, kako naj se dvigne to naše ljudstvo na gospodar-

skem polju, kake zadruge naj bi se ustanovile in h kateri zvezi naj bi se priklopile, kaj se bi dalo storiti za mladino, da je ne bo mestni duh tako hitro zastrupljal kaj nam je storiti, da postanejo osobito tržaški Slovenci npravno bolj krepki in čili, da jih s seboj ne pomete naval tujinstva. Še nikoli niste o tem izpregovorili jasne besede. Vzrok na je pa seveda popolnoma razumljiv: eksponirati se ne marate, saj bi morali ali potegniti z nami, ker je ni druge prave poti, ali pa bi morali odložiti krinko. Zato kaže najbolje, če se še nadalje mlati okoli z dosedanji frazami, dokler se še da. Pa praznik vstajenja nam zagotavlja, da pride tudi za to hinavščino dan obračuna.

Smešno, da ne ročemo kaj drugega, je kako se „Edinost“ v svojem velikonočnem članku navdušuje za onih 53 Srbov v preiskovalnem zaporu v Zagrebu. Te pozdravlja kakor prve mučenike ideje ujedinjenja Jugoslovanov. Iz njih solz da se bodo rodili novi oznanjevalci ideje našega narodnega ujedinjenja. — „Edinost“ pravi, da je ta ideja (zjedinjenja) prevzela naša srca, naše duše, naše mišljenje; ta ideja prevzema vsa naša stremljenja in zanjo bomo delovali z vsemi svojimi silami! In uverjeni naj bodo oni, prvi mučeniki jugoslovanske ideje, da pride dan, ko jim bomo klicali kakor bratje združeni v eni hiši, pod enim krovom: Hristos voskrese!“ — Tu smo se nekoč spomnili nemškega pesnika: „Willst du in die Ferne schweifen, sieh das Gute liegt so nah!“ (Čemu segati v daljavo, ko je dobro tako blizu). Kdo so ti, kojih vsa srca, vse duše, vse mišljenje prevzema misel na one „mučenike“? Je li to morda naše slovensko ljudstvo v Trstu in okolici, je li to morda kraški ali pa istrski slovenski kmet? Gotovo ne! To je k večjemu par brezskrbnih tržaških kavarniških politikašev, ki se navdušujejo za neslovanstvo à la Hribar. Ti ljudje si upajo povzdigniti svoj glas proti suženjstvu onih 53 „mučnikov“ v Zagrebu, ni se jim pa do sedaj še nikdar zdelo potrebno po-

tegniti se za ubogega istrskega ali kraškega kmeta, ki zdihuje pod suženjstvom domačih magnatov, kojih dinastije drže ubogo ljudstvo v temi in srednjeveškem tlačanstvu. Glejte, tako blizu so narodni mučeniki, pa jih ne vidite!

Da bo slika tem popolnejša, se navdušuje „Edinost“ še za pravoslavne „brate“, to se pravi za razkolnike ki ločeni od katoliške cerkve zahajajo (če sploh zahajajo) tu v Trstu v razkolniško cerkev ob kanalu. V tem vidijo katoličani pri „Edinosti“ posebno srečen „omen“ ali znamenje, da so letos tudi razkolniki ali „pravoslavni bratje“ praznovali velikonoč istega dne kakor mi. To baje tudi kaže na združenje Jugoslovanov i. t. d. No tak omen bi lahko imeli vsako leto, če se ti bratje združijo z nami v edino zveličavni cerkvi!

Politične vesti.

AVSTRO-OGRSKA.

Na Vipavskem so imeli v soboto volitev enega poslanca v deželni zbor namesto umrlega posl. Lavrenčiča. Z velikansko večino je bil izvoljen kandidat S. L. S. g. Bogomir Perhac. Liberalni kandidat je dobil le malo glasov. Liberalci so se bili vrgli v volilni boj z vsem ognjem, delovali so z lažmi in drugimi podobnimi sredstvi, a ljudstvo je pokazalo, da ne mara slišati nič o liberalni breznačelnosti.

Štajerska dežela se sedaj pripravlja na volitve v deželni zbor. Volilni boj je tudi med Sloveni zelo živahen. Kandidate postavijo tri stranke: kmečka, liberalna in Plojeva. Večino mandatov dobi kmečka stranka.

Skoro pol leta je že, odkar je izvoljen istrski deželni zbor. Pa vlada ga še dosedaj ni sklicala niti da bi se konstituiral. Ljudstvo v Istri pa trpi veliko pomanjkanje. To je nagnilo istrske poslance obeh narodnosti, da so se sešli v Trstu in imeli skupno posvetovanje. Sklenili so, da naj da dežela 100.000 kron v polajšanje bede ljudstva, zahtevali so pa tudi od vlade, da da kako podporo in da skliče deželni zbor. Ministrski predsednik je pa izjavil, da zdaj ne more sklicati istrskega deželnega zbora, ki se bo še le sklical, ko bo mogoče, da bodo splošno zborovali deželni zbori, kar pa zdaj ni mogoče, ker imajo nekateri deželni zbori volitve, drugi pa niso delosposobni. Glede na pomanjkanje prebivalstva, je pa minister ob-

LISTEK

Kartuzijanski samostan.

Iz spisov Krištofa Šmida, prosto poslovenil Fr. Salezij.

XIII.

Dvoboj.

Tako jezdit vitez Albert in Hinko skozi gozd. Kar na enkrat ugledata viteza z enim samim spremljevalcem. Neznani vitez je imel na čeladi perjanico ognjenih barv in širok višnjev svilen pas čez oklep. Ravno tako je bila opravljena nezvesta Kamila, katero je videl malo prej: višnjevo obleko je imela in pas ognjenih barv.

Ko Albert ugleda te barve, popade ga nepopisna jeza. Kakor blisk mu šine v glavo misel: t vitez je nepoznani ženini tebi nezveste Kamile.

„Stoj!“ mu zakliče Albert. „Predno greš dalje, mi odgovori, česar te prašam. Ali si ti ženini hčere grofa Arno?“

„Da, sem“, zakliče oni veselo. „Ali ti ni prav?“

„Goljufiva sleparska kača je“, zavpije Albert. „Priznaj ali pa umri!“

„Ho, ho, kar tako se pa ne umrje! Boš prej ti mrtev ostudni lažnik“, oglasi se nepoznani vitez.

Beseda razžaljiva je padla tu in tam, in dvoboj je bil neizogiben.

Oba viteza zapreta spredaj svojo čelado in nastavita vsak svoje koplje. In sedaj zdirja

Albert kakor vihra na tujega viteza. Jeza in žalost in obup mu da silovito moč. Predno se more oni okreniti ali umakniti, zadene ga že Albert s tako silovito močjo, da vznak odleti daleč s konja in pade in obleži in se ne gane več.

Oproda padlega viteza naglo skoči s konja, da pomaga svojemu gospodu. Pa nesrečnemu vitezu omahnejo roke in noge, skozi zaprto čelado pa se mu vdere kri v velikem curku.

Oproda je silno jokal in in tarnal in tarnal, ker ni mogel nič pomagati. To gre Albertu do srca. Že se mu je ohladila jeza in začel se je kesati svojega dejanja. Sicer je smatral premaganega viteza za svojega največjega sovražnika na svetu, a vendar ga ni maral pustiti kar tako brez vse pomoči. — Naglo tudi on skoči s konja, poda koplje preplašenemu Hinkotu ter poklekne na tla k vitezu. Odpre mu čelado, da bi mogel sopsti in bi ga ne zadušil naval krvi, kar zavpije ves preplašen:

„Moj Bog, kaj sem storil? To je moj brat Krištof! Lastnega brata sem umoril, o jaz nesrečnež.“

Sočutno mu z belim robcem briše kri z obraza, ki mu neprestano lije iz ust in nosnic, vmes pa žalostno kliče:

„O brat moj, moj ljubi Krištof! Poglej me, in reci mi z enim pogledom, da mi odpustiš! Samó en pogled, prosim te! Kako resnično živim, nisem te poznal. Ali me ne slišiš več? Jaz sem tvoj brat Albert. Daj mi kako znamenje, da me poznaš, da mi odpustiš. Stisni mi roko! O Bog, ne sliši več in tudi ganiti se ne more. Mrtev je — mrtev! O Bog, kaj sem storil? Zemljo sem na-

močil s krvjo lastnega brata. — Čuj! Grmi za hribi! Ah, Bog se bliža v viharju, da me sodi kakor nekdanj Kajna!“

„Ljubi gospod“, pravi Hinko, „ne grmi, ampak spremlje alci vašega brata dirjajo le sem in se bodo maščevali nad vami. Beživa, sicer vas že danes dohiti smrt!“

„Smrt, smrt?“ govori Albert kakor brez uma. „Ha, prav je, naj le pride. Zaslužil sem smrt! Tu poleg ljubelega mi brata naj tudi moja kri napoji zemljo, ki bo pokrivala naša trupla.“

„Bežite, prosim vas“, sili Hinko, „kaj ni dosti ene nesreče? Le pomislite: tu se ne gre samo za vaše življenje; vam izročena vojna četa je brez poveljnika, in ne ve, kam se ima obrniti. Nevede in nehote ste umorili brata, ne smete pa vede in hote postati še nezvesti cesarju.“

Albert je bil preveč prepaden in obupan da bi mogel umeti, kako prav mu svetuje zvesti Hinko. Ker le čaka, ga Hinko kratkoma popade za roko, vleče h konju in mu kar zapove, naj ga zasede. Potem pa se brž sam zavijti na svojega konja, prime vitezovega konja za uzdo in oddirja kar more po gozdu.

Hinko je bil ves bled strahu in žalosti. Smilila sta mu se oba viteza, silno pa je bil hud na Kamilo. Ko sta konja stopala nekoliko bolj počasi, začel je premišljevat in sam s seboj govoriti:

„Ah kakšna nesreča! Ko bi se bila vendar prej spoznala, da sta brata, pa ne bi bilo dvoboja! — In ta brezvestna Kamila bi morala pač drago plačati svoje hinavstvo, ki je je ugajala z obema vitezoma. Samo če se bi bila prej zmenila! — Pa je čudno to, za-

res! Moj gospod ima stokrat več pameti ko jaz. Vsakdo, celo cesar sam je hvalil njegovo razumnost, pa ga ukani ta Italijanka! — Jaz sem že opazil, da ga ima za norca, a moj gospod je bil tako slep, da ni videl ničesar! Kako jezen je bil name, ko sem ga opomnil, naj ji ne veruje, tej kači! Kar raztrgal bi jo, tako sem togoten! No, ji bo že Bog povrnil to dvojno krivico. Upam, da bom to še doživel. Bog daj!“

XII.

Vitez Albert je silno žalosten.

Pozno po noči sta prišla Albert in njegov zvesti Hinko k svojim vojakom. Albertovi prijatelji so si mnogo prizadevali, da bi ga potolažili v njegovi žalosti, pa ni pomagalo dosti.

Vendar se je vitez toliko ojunail in zbral svoje moči, da je srečno dokončal vojsko, katero mu je poveril cesar. V vojski je imel obilo dela in tudi mnogo misliti je moral kot poveljnik svoje čete, in tako je vsaj za par ur pozabil svoje gorje. A spet in spet sta se vračala strah in kes v njegovo dušo. Po dnevi se je bil s sovražniki, a po noči se je valjal po ležišču v samotnem šotoru ter ni zatisnil očesa, pač pa je močil svoje ležišče z obilnimi solzami. Kakor hitro pa je bila končana vojska, je brž prosil odpusta. Cesarju niso nič povedali, kaj se je bilo zgodilo. Rekli so samo to, da se je bati prave in resne duševne bolezni, ako bi še ostal pri vojski, za sodaj je gotovo nezmožen opravljati vojskne posle.

ljubil dati takoj 120.000 kron. v prihodnje pa hoče dati vlada še 80.000 kron.

BALKAN.

Vojskonosni oblaki, viseči nad Balkanom, so se sicer nekoliko razgnali, vendar jasno še vedno ni tam doli na jugu. Vedno-vedno se pokaže kak nevaren oblak Srbija se je pomirila. Saj ji pač drugega ni kazalo. Listi pišejo, da so prostovoljne čete in ustaše že razoroženi, tudi redno vojaštvo je že odpoklicano od meje. Naša vlada pa še ni odpoklicala svojih vojakov od meje, ker ne zaupa preveč Srbom, kar pa vzbuja med Srbi nezaupanje. Položaj med našo državo in Srbijo se je že toliko zboljšal, da se kmalu začne pogajanja med Avstrijo in Srbijo o trgovinski pogodbi. Naša država bo gotovo v tem oziru šla na roko nesrečni Srbiji. Princ Jurij se kmalu poda v inozemstvo. Govori se, da obišče srbski kralj Peter ruskega carja, in da dobi Srbija na ta način neko zadoščenje od strani Rusije, da, listi pišejo, da se predstavi novi srbski prestolonaslednik Aleksander našemu cesarju. Dasiravno kažejo te novice, da je stopilo v srbskih vodilnih krogih zadnje dni hladno preračunavanje na mesto strasti, vendar nočejo potihneti govornice o nezadovoljnosti med častniki proti vladi in kralju. Vlada sicer skuša udušiti to gibanje, vendar bi znalo isto postati sčasoma usodepolno za vlado in za dinastijo Kara-gjorgjevo.

Tudi Črnagora se je udala. Izjavila je, da hoče gojiti prijateljske razmere z Avstrijo.

Turški parlament je odobrila v tajni seji, ki je bila zelo burna, sporazum, sklenjen med Avstrijo in Turčijo glede Bosne in Hercegovine. Vznemirljive vesti prihajajo iz Turčije. Boji med strankami, zlasti med Mladoturki in liberali in konservativnimi Mohamedanci so zavzeli že take oblike, da je bil te dni v Carigradu ubit na ulici iz političkih razlogov odlični vodja liberalne stranke Hassan Fehmi. Taki politični uboji navadno še bolj razplamte sovraštvo med pristaši posameznih strank, in ako vlada ne bo znala z močno roko krotiti teh strastij, nastanejo lahko na Turškem zelo nevarne razmere.

ANEKSIJA BOSNE PRIZNANA.

Za Velikonoč smo dobili torej najboljšo piruho v obliki ljubelega mira, ki smo ga vsi potrebni za napredek. Vojske med Avstrijo in Srbijo vsaj za sedaj ne bo, to je gotovo. Poslaniki vevlasti imajo že vsi v rokah noto, ki jo te dni izroča avstrijski vladi in s katero priznajo priklonjenje Bosne k avstrijski monarhiji. Po izročitvi teh uradnih spisov bo cesar barona Aehrenstala, ki je vsa ta dolga pogajanja tako spretno izpeljal, v zahvalo povzdignil v grofovski stan. Nas cesar se je v lastnoročnem pismu zahvalil nemškemu cesarju, da mu je ostal zvest zavaznik in da mu je v tako težavnih časih pomagal ohraniti mir.

KAKO BO V SRBIJI

se ne more danes še z gotovostjo povedati. V staroradikalnih krogih se govori, da se kralj res pogaja glede odstopa ter da zahteva 360 tisoč frankov plače. Ako mu skupščina to svoto prizna, potem odstopi na korist svojega sina Aleksandra. Princ Jurij ostane najbrže v Srbiji, da bo pomagal pri sestavi prostovoljnih čet, ki imajo vdreti v Staro Srbijo in Makedonijo ter povzročiti ustajo tamošnjih Srbov, ako bi nemiri v Carigradu imeli resnih posledic. — Začela so se bila že trgovinska pogajanja med Avstrijo in Srbijo, ki so se pa zopet razbila. — Ker ni za sedaj nobene resne nevarnosti v Bosni, pridejo rezervisti počasi zopet nazaj domov. Na Dunaju

In cesar mu je pokazal svojo milost in naklonjenost za dosežanje zvesto službovanje ter ga odpustil za nedoločen čas; kakor hitro bi se mu pa zboljšalo zdravje, naj se vrne k vojski, koder bo zavzemal isto službo in pa mesto kakor dosedaj. — Kmalu na to je vitez Albert izginil in nihče ni vedel, kam je prešel.

Albert pa je šel v sveto deželo na božjo pot. Spremljal ga je zvesti Hinko. Tam je hotel nekaj časa delati pokoro za svoje grehe in dobiti izgubljeni mir vesti. Še le čez nekaj let se je vrnil v svojo domovino ter zopet šel k cesarski vojski. Ker brez dela ni hotel preživeti ostalih dni življenja.

Na Nemškem so se vnele ravno tedaj domače vojske. Albertu so izročili poveljništvo nad četo jezdecev.

Nečega večera jezdi vitez in nekaj jezdecev z njim skozi gosto zaraščen gozd. Kar jih napade velika močnejša sovražna četa. — Nek nepoznan vitez ga kar naenkrat s kopljem vrže raz konja. Ko vidi vojak, da je padel njih poveljnik, zbeže, sovražniki pa za njimi.

Le Hinko, kateremu so takoj s početka boja prebodli konja, je ostal na bojišču. Videl je, kaj se je zgodilo njegovemu gospodu in brž se skriva v grmovje, hoteč pomagati, ko se bodo oddaljili sovražniki.

Ko ni več slišal zvenketati orožje in se je topot konjskih kopit izgubil v daljavi, je zlezal k ranjenemu vitezmu Albertu. Živel je še, a bil je silno slab. Obvezal mu je rane, kakor je vedel in znal, ter šel iskat ljudij,

ustanovljeno društvo „srebrnega križa“ si je stavilo nalogo preskrbeti kako primerno službo onim rezervistom, ki bi jo bili morda izgubili, ker so morali pod orožje. Tudi mornarski rezervisti so odpuščeni.

UPOR V CARIGRADU.

Še nedavno je svet občudoval Mladoturke, ki so v kratkem času brez krvavih bojev priborili stari Mohamedovi državi ustavo in tako dali turškemu absolutističnemu cesarstvu novo lice. Zdi se, da ima ta njihova slava le prav kratko življenje. Vojaštvo samo se je vzdignilo proti Mladoturkom, češ da se stare pravice mohamedanske vere ne strinjajo z moderno ustavo. Uporno gibanje podpira tudi turška duhovščina in cestna družal. Po Carigradu je tekla kri. Umorjen je justični minister, ranjen mornarski minister, vojni minister pa ujet. Mladoturki so poraženi. Staroturški konservativni duhovniški krogi imajo navdvalo. Mnogo Mladoturkov je pobegnilo. Število mrtvih in ranjenih štejejo nad stotino. Disciplina je v armadi jako omajana. Včeraj je nastopil v Carigradu zopet mir. — Panslavistični krogi na Ruskem se vesele zadnjih dogodkov na Turškem, ker mislijo, da bo sedaj Rusiji omogočeno poseči v balkanske razmere z oboroženo roko.

NOVICE.

o Za župnega upravitelja v Ivačo je imenovan č. gosp. Aleksander Martelanc, dosedaj duh. pomočnik v župniji sv. Jakoba v Trstu.

n Č. g. Leopold Cigoj, bogoslovec četrtega leta za goriško škofijo, bode posvečen v mašnika prihodnjo nedeljo v stolnici ob 7. uri. Novo mašo bode pel dne 25. aprila v Črnicah. — Na mnoga leta!

n Kamen v oko. V torek zvečer so zadeli pri ljudskem vrtu na Piazza Lipsia igrajoči se otroci s kamenom v levo oko gosp. Fava, bogoslovca goriškega semenišča in ga precej ranili. Marljiv bogoslovec bo moral žal za nekaj časa pretrgati svoje študije.

n Smrtna kosa. V Lokvi je umrla gospa Jožefa Muha, soproga bivšega deželnega poslanca in posestnika g. Antona Muhe. — V Nabrežini je umrl g. Rajko Zaharija, slušatelj tehnične visoke šole.

n Mrtvo dete so našli na pokopališču na Opčinah. Truplo je bilo že precej strohnelo. Oblast poizveduje.

n Imenovanje. Za sodnika v Kanalu je imenovan g. Jožef Zorzi.

n V sodniško prakso v Gorici je stopil s 1. aprilom g. Josip Rojec iz Sovodenj, brat mirenskega č. g. župnika. Napravil je bil z dobrim uspehom juridične izpite na dunajskem vseučilišču.

n Mladiča zasulo kamnje. Ko je šel v torek zjutraj voznik Just Gustin iz Lonjera h. š. 11 na delo se je vsulo nanj okoli 10 metrov zemlje in kamenja, ter ga na licu mesta ubilo. Pred očmi žalostne matere so ji izkopal izpod grušča njenega edinega sina. Nesrečnega so pokopali v četrtak na katarinško pokopališče.

n Na socialni kurz, ki se vrši ta teden v Ljubljani, je odšel tudi naš posebni poročevavec in tako upamo, da bomo vstanu po dati v prihodnji številki izvirno poročilo o tej velekoristni priritivi.

n Plantanov odstop. Dosedanji deželni poslanec kranjski notar Plantan, ki je bil svojčas zastopal tudi Ricmanjce v Rimu, je odložil deželnozborni mandat, in se je popolnoma umaknil iz političnega življenja.

n Iz goriškega semenišča. Velikonočne počitnice v semenišču trajajo po novih pred-

da bi spravili ranjenca pod streho.

Par sto korakov gre po gozdu, kar zavoha dim, kmalu zagleda tudi ogenj in gre tja: kopa je gorela. Nedaleč od tod je bival ogljar, ki je tu kahal oglje. Hinko ga poprosi prenočišča in ležišča za ranjenega viteza. Ogljar je bil milosrčen mož. Brž vpreže konje v svoj ogljarski voz, prižge bakljo in tako gredo v gozd in noč. Ko pridejo do bojišča, se je mož kar stresel, ko je temnorodeča luč baklje obsvestila s krvjo pomazani oklep ter smrtnobledega viteza, ki je ležal na tleh in si z roko podpiral težko razboljeno glavo.

Jako skrbno in previdno sta ravnala ogljar in Hinko, da sta spravila viteza na voz. Položila sta ga potem v mali sobi ogljareve koče na klop k peči, kjer je že bila ogljareva žena pripravila skromno ležišče. — Mala oljnata svetilka na mizi se je grozno kadila in le slabo razsvetljevala borno kočo in nje zakajene stene. Tu je ležal vitez in bil bolj mrtliču podoben kot živemu. Le steška je sedaj pa sedaj rekel: „Bog plačaj, Bog plačaj!“

Ogljar je hitel po ranocelniku, njegova žena pa po duhovniku. Na tihem je rekla Hinkotu:

„Mislim, da vaš gospod ne bo učakal jutra.“

pisih do torka po beli nedelji inkluzive. — Mašniško posvečevanje bo najbrže v prvi polovici julija, vendar dve niso še tako natančno določeni. Za tržaško škofijo bodo posvečeni trije duhovniki iz četrtega letnika, namreč gg. Bonač, Perhave in Rutar. Eden je bil posvečen že minolo leto, tako bo dobila naša škofija to poletje štiri nove duhovnike. To pač ni veliko pri takem pomanjkanju.

n Saj se poznamo. Zanimivo je čitati, kako da „Edinost“ skrbi in iz globine srca želi, da bi prišli v tržaško okolico, pa tudi drugam po škofiji, le taki duhovniki, ki bodo ohranili med ljudstvom star „mir“. Tako so zastakali pri „Edinosti“, ko je po smrti g. Warto prišel v Bazovico g. Šonc. Pozneje so to svojo „bojazen“ preklicali in rekli, da ni bil strah opravičen, češ da je v Bazovici mir tudi pod g. Šoncem. Novo prezentiranega župnika g. Počivalnika, pravi „Edinost“ (ne Bazovci), da sprejme z veseljem pod pogojem, da bo vladal „mir“. Slično farizejsko jokanje sedaj po smrti g. župnika Sedmaka v Divači. Tu beremo v „Edinosti“ celo nasvet veleč. škofijskemu Ordinarijatu „da nam pošlje duhovnika enakega pokojnemu, ako hoče, da bo tudi nadalje vladal „mir“. Saj se poznamo, kaj ne gospodje, malce slabo vest in nestalnost vaših pozicij v bližnji bodočnosti kaže ta vaš stok in te vaše solze ter uljudni nasveti na škofijski ordinarijat. Predbro vas poznamo in vemo kakšen je oni mir, ki si ga želite. Kakšen mir pa znate vi napraviti, nam pričajo dovolj prebivalci nesrečnih istrskih vasiv v bližini našega mesta.

n Slovenski socialni demokratje v Trstu bodo pri bližajočih se deželnozbornih, oziroma občinskih volitvah postavili lastne kandidate v sporazumu seveda z italijansko socialno demokracijo. Svoje razloge povedo v „Delavskem listu“ 2. aprila. Razlogi niso napačni. Stranka „Edinosti“ je po dr. Wilfanu v „Narodnem Domu“ proglasila, da nastopi pri volitvah brez administrativnega, gospodarskega programa, le na podlagi narodnega. Za Trst je to seveda velik nezmisel in dokazuje popolno nesposobnost dosedaj vladajoče gospode zasnovati socialnogospodarski temelji svojemu delu. Tržaški občinski svet in deželni zbor rabi komunalnih politikov prvega reda, kajti malokje je treba toliko reform, asanacij, stavbinske politike, toliko dela ravno za delavske sloje kakor v Trstu. Zato je čisto prav in pametno, da slovenski liberalci volijo kandidate „Edinosti“, ki so brez programa, slovenski socialisti pa svoje, ki so Slovenci, obenem pa imajo socialnogospodarski program. Čudno se pa zdi človeku, da N. D. O. ne postavi svojih kandidatov, saj je nekaj zelo kurioznega, da bodo slovenski delavci N. D. O. volili kandidate slovenske liberalne buržoazije, ki so sami izjavili da nimajo programa! Sta pač politično društvo „Edinost“ in pa N. D. O. ena in ista botega!

n Nov hrvatski list je začel izhajati v Trstu na veliko soboto. Ime mu je „Sloga“. Urednik dr. Bjelovučić. Izhaja enkrat na teden. „Edinost“ želi temu svojem novemu tovarišu najboljšega uspeha. „Sloga“ je glasilo Hrvatov in Srbov v Trstu.

n Čast takim fantom. Kakor tvorijo ponekod drugod vojaki častno stražo pred božjim grobom, tako so letos v Viču pri Ljubljani isto častno službo opravljali sami domači fantje, člani telovadnega odseka. Lepo jih je bilo videti, kako so se po dva in dva vrstili pred božjim grobom v svojih lepih uniformah. Prav tako je krasila ta mlada četa izbranih mladeničev procesijo vstajenja. To je res lepo in častno za fante. Kdaj bo pri nas kaj takega?

n „Vjerska propaganda ne čez da miruje“. Pod tem nsslovom je naskočil mohamedanski list „Muslimanska Svijest“ katoliško duhovščino v Sarajevu povsem krivično in brez vsa-

kega najmanjšega povoda. Raztrobili so v svet, da so katoličani v Sarajevu vlovili v semeniški cerkvi neko mohamedansko deklico in da so jo po sili krstili. Seveda so se te laži z veseljem poprijeli vsi brezverski listi od blizu in daleč ter začeli blatiti cerkev, češ da hoče s silo pridobivati nove pripadnike. Da se ni moglo v resnici zgoditi kaj takega, to je vsakdo lahko hitro sklepal, kdo ve, da cerkev nobenega ne sili, naj vstopi vanjo in kako strogo prepoveduje svojim duhovnikom, da bi koga nedoraslega krstili brez vednosti starišev in brez utemeljene nade, da bo dotični tudi res vzgojen v katol. cerkvi. Slučaj, katerega so sedaj iz Sarajeva raztrobili v svet, pa je ta-le:

Dne 27. marca okoli poldne je 16 letna deklica Pemba Halibović, ki služi pri Tajibagi Kapetanoviću in ki je notorično slaboumna, zšla v tukajšnjo cerkev jezuitov. V cerkvi je bil tedaj samo neki možki s svojima fantičema, sicer pa je bila hiša božja popolnoma prazna; noben duhovnik in nobena redovnica se o tem času ni nahajala v njej. Kmalu zatem stopi v cerkev delavec Mehmed Vukić, ki so ga ljudje zunaj opozorili na Pembo in išče deklico. Gori omenjena fantiča sta mu jo tedaj pokazala, nakar je Vukić vzel Pembo za roke in jo mirno peljal iz cerkve in domov k njenemu gospodarju. Evo, to je vse kar je o tem povsem brezpomenbnem in ničevem dogodku reči. Vse, kar je Mehmed Vukić sicer o tem pripovedoval, je prazna izmišljotina, kar je dokazano po natančni oblastveni preiskavi. Zlasti so njegove pripovedke, kakor da so redovnice z duhovnikom deklico siloma zadržavale v cerkvi, da bi deklico krstile, in da je bil on (Vukić) potem ponoči napaden, pri čemer je zadobil več bunk in mu je bila zlomljena roka, popolnoma iz trte zvita; kajti zdravnik, ki sta Vukića preiskala, nista mogla najti na njem kakih poškodb. Tudi druge njegove trditve so gola laž, Potemtakem cela ta „konverzijska afera“ ni nič drugega kot pasta burka — in je samo obžalovati, da je del muslimanskega prebivalstva fantazijam očitnega lažnjiveca brez vsega drugega verjel in se po nepotrebnem razburjal.

n Vojaški nabori. Letošnji vojaški nabori na Primorskem se bodo v sledečih nabornih okrajih vršili tako-le:

A. v Trstu: dne 19., 20., 21., 22., 23., 24., 26., 27., 28., 29. in 30. aprila, 1., 3., 4. in 5. maja.

B. v pokneženi grofiji Goriški in Gradiški: v Gradiški dne 28. in 29. aprila; v Korminu dne 26. in 27. aprila; v Gorici (za okolico) dne 24., 25., 26., 27., 28. in 29. maja; v Gorici (za mesto) dne 30. aprila in 1. maja; v Ajdovščini dne 1. in 2. junija; v Kanalu dne 4. in 5. junija; v Tolminu dne 7. in 8. maja; v Cerkljem dne 10. maja; v Kobaridu dne 3. maja; v Bovecu dne 5. maja; v Komnu dne 11. in 12. maja; v Sežani dne 7. in 8. maja; v Trziču dne 27. in 28. maja; v Čerinjaču dne 1., 2., 3. in 4. junija.

C. v mejni grofiji Istrski: v Krku dne 26. in 27. aprila; v Čresu dne 30. aprila; v Losinju dne 23. in 24. aprila; v Poreču dne 19. in 21. maja; v Bujah dne 22., 24. in 25. maja; v Labinu dne 12. in 13. maja; v Voloskem dne 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 10. maja; v Koprnu dne 7., 8., 9. in 11. junija; v Piranu dne 14., 15. in 16. junija; v Škoflje dne 12. junija; v Rovinju dne 17. maja; v Pulju dne 14., 15. in 16. aprila; v Vodnjanu dne 17., 19. in 20. aprila; v Buzetu dne 22., 23. in 24. aprila; v Pazinu dne 14., 15., 16. in 17. aprila; v Podgradu dne 3. in 4. maja; v Motovunu dne 19. in 20. maja.

Mladiči, ki se morajo predstaviti v te določeni vojaški komisiji, se morajo držati strogo določil, ki so za to predpisana. Gospod

Sedaj so se začeli Hinkotu jeziti lasje. Sam je bil zaprl vrata, ko sta odšla ogljar in njegova žena, ki se pa še nista vrnila, in druge žive duše pa v celi koči sploh ni bilo, a sedaj so odprta. Nemiren je postal in srce mu je hudo bilo. Vendar je poskušal pomiriti viteza:

„Kdo neki naj bi prišel? Sanjalo se vam je. Znabiti je pa veter odprl vrata.“

„Poslušaj Hinko“, reče sedaj vitez resno. „nisem spal, kakor tudi sedaj ne spim. Zunanaj ni bilo najmanjšega vetra, in ta tišina mi je bila nekaj grozno plašnega. Vse je bilo tiho kakor v grobu. Slišim tihe korake, ki se bližajo bolj in bolj, vrata se pa tiho in počasi odpro, in, o groza, duh mojega pokojnega brata pride notri, videl sem ga čisto natanko.“

Na to Hinko:

„To se vam je le zdelo. Mrzlca se vam je polotila in blede se vam, ljubi moj gospod, družega nič ne.“

„Ne, ne“, pravi vitez, „ne blede se mi, niti me ne trese mrzlca. Moj umorjeni brat je bil res tukaj. Tako natanko sem ga videl, da bi ga mogel naslikati. Svetilka na mizi je observala vso njegovo postavo. Od glave do nog je bil zavrt v belo mrtvaško obleko, katero je z levico malo odmaknil iznad čela. Dolgo časa je stal, ne da bi se količica ganil. Bledo je bilo njegovo obličje in nepremično me je gledal s svojimi živimi črnimi očmi. Slednjič se mi približa. Z mrzlo desničo me prime za roko in po tihem reče dvakrat, trikrat: „Brat Albert““. Ko vidi, kako sem se

X.
Grozna prikazen.

Hinko je sedel na klop za mizo, da bi čul pri vitezu. Bil je utrujen truda in pota celega dneva. Komoleca položi na mizo in glavo na roki, da bi malo počil in že je zaspal sladko in trdno.

Spečemu se je zdelo, da njegov gospod glasno kliče:

„Brat Kristof, kaj delaš tu pri svojem morilecu! Ali si prišel iz groba nazaj, da me vzameš seboj? Pusti, pusti to mojo desnico, s katero sem prelil tvojo kri.“

Hinko je bil spanja tako omamljen, da se kar ni mogel predramiti.

Še le ko je vitez večkrat zaklical njegovo ime, je vstal, si mel oči, vzel svetilko, pristopil k vitezovi postelji in vprašal, kaj da želi in ukazuje.

Na bledem licu bil mu je brati strah in groza.

„Ah, Hinko“, pravi, „ali nisi nikogar videl tu v sobi?“

„Ne, gospod, nikogar“, odvrne Hinko ves začuden.

„Ali nisi tudi ničesar slišal?“ vpraša vitez dalje s tresočim tihim glasom, kakor bi se bal glasno govoriti.

„Slišal sem, da ste vi stekali“, odgovori Hinko.

„Nekdo je bil tukaj, ljubi moj Hinko“, pravi na to vitez; „le poglej, vrata so še odprta“.

župan mora točno v tem času stavljenec privedi na naborni prostor. Sleherni stavljenec kakor tudi sorodniki njihovi moškega spola, kateri imajo priti v pregled pred naborno komisijo ki bi bili tudi le nekoliko pijani, bi se na lici mesta kazovali in tudi ne bodo komisijsko pregledani, jemveč bi se jih poznaje na njihove stroške pred naknadno naborno komisijo privedlo. Enako bi se postopal tudi z istimi, kateri bi ne bili po celem životu čisto umiti. Potrjeni novinci ostanejo do prisega brez izjeme pod oblastnim nadzorstvom. Dokazila za dosego morebitnega olajšala naj prinese stavljeneci seboj, ako bi jih že ne bili prej vložili. Kdor bi svoji naborni dolžnosti ne zadostil ali pa sploh katero iz vojnih predpisov izvirajočo dolžnost opustil, kaznoval bi se ne glede na izgovor, da mu dotični zakon ni bil poznan. — Pozivi za stavodolžne poslali se bodo pravočasno, ako bi za katerega slučajno poziv ne došel, naj se o tem kakoj poročja. V nabornih prostorih mora vladati popolen mir in je govorjenje v istih le komisijskim članom in javnim organom dovoljeno. Nepoklicanim pa je sleherni vtikanje v naborni posel prepovedano.

Hudo nevihtu smo imeli v ponedeljek zvečer. Okoli enajste ure je posebno močno grnelo in bliskalo venomer. Nevihta se je pripodila od morja. Mnogo izletnikov, ki so se vračali v mesto, je nevihta zalotila na cestah. Ljudje so prihajali v mesto premočeni skozi in skozi. Kasneje se je nebo spet zjasnilo in terek je bil prav prijeten. Slično nevihtu so imeli tudi v Gorici.

V Šempetru pri Gorici je za časa te nevihte strela omamila tamošnjega poštara g. Brumata. Stal je pri telegrafnem aparatu prav ko je hudo zablistnilo. Prišel pa je kmalu k zavesti.

Proti Salezijancem, ki zbirajo zapuščeno mladino v takozvane oratorije, da ohranijo versko in čisto, so se oglasili v novejšem času tudi tu pri nas v Trstu posvetnjaki, ki nameravajo ustanoviti take posvetne, brezverske rekreacije, ki naj bi držali mladino v posvetnem duhu brez Boga. Ta nasvet je izšel, kakor se sedaj že za gotovo ve, iz framazonov, ki se šopirijo pred očmi avstrijske postave. Včasih se dobe od takih ljudi kuverte z ljudno prošnjo, da bi se podpirala njihova „beneficenza“ in njih „filantropija“. Taka stvar se zabaše v peč. — Niti vinarja za „humanitarna“ podjetja, ki nečejo z barvo na dan.

Učence tozi profesorja. Na cvetno soboto se je vršila v Celovcu pri okrajnem sodišču zanimiva obravnava. Ignac Čurčentaler, osmošolec na celovski gimnaziji, je tožil svojega profesorja, znanega dr. Hans Angererja, zaradi razžaljenja časti. Čurčentaler je bil član katoliške dijaške zveze na celovski gimnaziji. Ko se je to izvedelo, se je baje izgovarjal, da ne vidi v tem prav nič hudega, ker da je tudi prof. Angerer svojčas obdeval z nemškoniacionalnimi dijaškimi društvi. — Profesor in dijak sta se sprla in dr. Angerer je imenoval dijaka „breznadžajen subjekt“. — Čurčentalerja je zastopal dr. Pupovac, Angererja pa dr. Metnic, ki je zagovarjal svojega klienta s tem, da si profesor in dijak nista stala nasproti kot zasebnika, ampak kot učitelj in učenec, in da z navedenim izrazom ni hotel dijaka žaliti, ampak le karati. Temu zagovoru se je pridružil tudi — sodnik. Dr. Pupovac pa je vložil zoper to razsodbo pritožbo.

Podržavljenje južne železnice. Po podržavljenju čeških železnic je mogoče, da se prično pogajati tudi s podržavljenjem južne železnice. — Ker ima glede na podržavljenje južne železnice besedo tudi Ogrska, vprašanje ne bo tako hitro rešeno. Pogajati se prične vlada z južno železnico že letos.

ustrasil, reče mi s svojim tako znanim glasom! „Za danes grem, a jutri ob svitu dneva pridem zopet.“

Šel je, in kar je rekel, se bo zgodilo prav gotovo. Ta noč je moja zadnja. Predno jutri izide sonce, videl bom svojega ljubega brata na onem svetu. Res, silno sem se prestrašil tega bratovega obiska, a vendar sem jako potolažen. Med vrati se je še enkrat obrnil in me pogledal milo in prijazno. Nebeški mir in veselje sta bila razlita po njegovem obrazu. Ljubeznjivo se je smehljaj in mi pomigal z roko v slovo. Prepričan sem, da je srecen onkraj groba in da mi je odpustil. Sedaj umrjem rad, ker sem potolažen. O, da bi mogel z bolečinami svoje rane in s svojo krvavo smrtjo poravnati dolg. Kakor sem storil jaz svojemu bratu, godi se sedaj meni“.

Užalosteni Albert je pogledal pobožno proti nebu, se pomiril popolnoma in dejal prisrčno:

„Ti ljubi Bog se ne boš več spominjal moje pregrehe. Brat mi jo je odpustil; trdno upam, da mi odpustiš tudi Ti, usmiljeni Bog. Pogubne strasti so naju z bratom vred tu na zemlji razdvojile in pogubile. A ti, dobrotljivi Bog, naju boš tam gori zjedini v večni ljubezni in blaženosti“.

Sklenil jo roki in še dolgo molče zrl proti nebesom.

Tudi Hinko se je odkril, sklenil roki k molitvi in stal v molitev zatopljen ob vznožju vitezove postelje.

(Dalje prihodnjic)

Zvonik stolne cerkve v Splitu je visok 59 metrov in pol. Ta zvonik je že zelo star (iz 13. stoletja), a vrhu tega je še večkrat strela udarila vanj, tako je bilo treba misliti na temeljito popravo. To se je sedaj srečno izvršilo. Lesen oder za delavce krog zvonika je stal 90 tisoč K, poprava sama pa 800.000 K, skupaj torej malo manj nego milijon. Ob posvečenju prenovljenega zvonika je imel cerkven govornik na prostem upravitelj muzeja mons. Bulič.

Za opuščene rezerviste. V kratkem se začnejo vračati domov rezervisti, ki so bili poklicani pod orožje. Marsikateri ne bo več dobil službe, katero je imel, ko je moral odriniti pod zastavo, a težko mu bo tudi tako hitro dobiti službo, ki bi odgovarjala njegovim zmožnostim in znanju, drugi bodo zopet potrebni počitka, po velikih naporih in teži službi v hudi zimi in neobljudenih hribih. — Zato se je ustanovilo „Društvo srebrnega križa“, ki si je postavilo nalogo posredovati službe za rezerviste, ki se bodo vrnili domov ter jih v slučaju potrebe tudi materijalno podpirati.

Pozivlja se torej vsakega, ki ima kako službo ali delo za oddati, naj si bo to kmet, tovarnar, obrtnik ali trgovec, da to naznani pismeno, županstvu ali pri okr. glavarstvu, ali naravnost pri društvu na Dunaju z navedbo ime naslova in pogojev. — Vlada in oblasti bodo društvo dejanski podpirali, kar bo društvu omogočilo uspešno vršenje naloge.

Najmanjši letni prispevek znaša 3 K. — Prispevke naj se pošlje okr. glavarstvu ali pa naravnost na društveno tajništvo, Dunaj I. Strobering 8.

Dunajski listi poročajo o tem velekoristnem društvu prav obširno.

Z nožem sta v nedeljo dva italijanska delavca zabodla nič manj kot trinajstkrat nekoga slovenskega delavca, 40-letnega Karla Jančiča, udovca in očeta štirih otrok, težaka na državni železnici in bivajočega pri sv. Ivanu. Zločin se je zgodil v ulici Carducci. Zločince so že prijeli. Kakor kaže, so bili eni in drugi pijani. Življenje ranjenčeve je v veliki nevarnosti. Tako nekateri posvečujejo lepe velikonočne praznike.

Kako so poročali o gibanju armade. V dunajskih listih čitamo: O gibanju armade je bilo, kakor znano, pred tedni prepovedano poročati. Neki mažarski pokrajinski list pa je vključ temu javil mobilizacijo ondotnega polka na ta-le način: Z žalostjo konstatiramo, da je naš preljubljeni polkovnik moral iz zdravstvenih razlogov na jug. Ker je pa posebno ljubezniv gospodar, je peljal seboj cel svoj polk.

Najden zaklad. Dne 7. t. m. je Janez Kisovec v Dol. Straži pri Movem mestu izkopal v svojem vinogradu pri rigulanju lonce denarja, srebrnih tolarjev in zlatnikov v velikosti krone. Na enem tolarju je letnica 1521. Vinograd je vedno last te rodovine in bil je večkrat kovan, a se zakladu doslej ni prišlo na sled. Posestnik Kisovec je imel v resnici veselo praznike.

Mlad tiček. — Pred nekaj dnevi se je klatil po Gorici mlad fant, ki ni hotel govoriti. Ko ga je policija prišla, se je delal, kakor bi bil gluhom. Na policiji je napisal na nek papir, da je iz Mesine in da je zgubil govorico vsled strahu ob potresu.

Goriška policija ga je izročila italijanski in le-ta nekemu odboru na pomoč ponesrečenih Sicilijancev. Imenovani odbor ga je dal v oskrbo nekemu gostilničarju. Te dni pa se je mladi fant hudo sprl z otroci na cesti, ko se je z njimi igral in jih nakrat začel glasno psovati. To je izvedel odbor za pomoč Sicilijancev in dognalo se je potem, da dečko nikdar ni videl Mesine, da ni gluhom, ampak popolnoma zdrav in da je doma iz Trsta in da je pobegnul od svojih staršev vsled tega, ker ni hotel obiskovati več šole. Vse to so naznanili očetu v Trst, ki je rekel, da deček ne šteje 14 let, kakor je sam rekel, marveč le 11 in da manjka od doma že od 18. marca.

Novo nemško obrambno društvo. Ker se v „Südmarki“ ne moreta sporazumeti nemška nacionalna in nemška kršč. socialna struja, javljajo nemški krščanski socialci, da ustanove svoje narodno obrambno društvo: „Ostmark, Volksbund deutscher Oesterreicher“.

Nemška banka v Trstu. — Centralna banka nemških hranilnic otvori proti jeseni tega leta v Trstu svojo podružnico. — V ta namen je že kupila svojo hišo na korzu, in sicer nasproti podružnice ljubljanske kreditne banke.

Avtomobil ubil dva konja. Dva konja vprežena v kočijo je ubil nek avtomobil pri Planini. Ne ve se, kdo je glavni krivec, vendar na splošno rečeno, vozijo ti avtomobili prehitro.

Bomba pri procesiji. V Florenci na Laškem se je pri velikonočni procesiji razpočila bomba. Nastala je strašna zmešnjava. — Več oseb je ranjenih, eno deklico je pa ubilo.

Papirnica zgorela. V Schlögmühl pri Dunaju je pogorela papirnica. Škode je 22 milijonov. Vsi stroji so uničeni.

Zgodovinski pouk po uličnih napisih. Dunajski župan je naznanil časnikarjem, da hoče na velikih uličnih napisih deskah pustiti napisati, zakaj da se dotična cesta tako imenuje. Župan je pri tem omenjal, da velika večina Dunajčanov ne zna, zakaj nosijo ceste svoje napise. Zapisano bo n. pr. na

napisu: Felderstrasse: V spomin dunajskemu županu Felderju. Tako se bo prebivalstvo po uličnih napisih učilo domače zgodovine.

Za nedeljski počitek na pošti. Dunajska krščansko-socialna društva so pozvala svoje člane, naj delajo na to, da v korist poštne službenec ob nedeljah kolikor mogoče omeje svoje poštne pošiljate in tako olajšajo nedeljsko službo poštnim uslužbencem. Sklepi se izroče centralni organizaciji avstrijskih katoličanov, da stori vse za nedeljski počitek na poštah po belgijskem in angleškem vzoru.

Cesarjev brat nevarno bolan. V Solnogradu je nevarno obolel cesarjev brat Ludovik Viktor. — V Solnograd je došel cesarjev zdravnik dvorni svetnik dr. Kerzl.

Družba sv. Mohorja bo letos občutila posledice slabe letine, ki jo je imel lani slovenski narod. Padlo bo število Mohorjanov posebno na Kranjskem in Koroškem, dočim bodo pač izgubile mnogo štajerske dekanije precej udov, a bode vendar imela škofija lavantinska več udov, še več napredka pa bo morda izkazala goriška in nekaj tudi tržaškopoperska škofija. Skupno število bo precej enako lanskemu. — Za posamezne ude, ki se hočejo še prigrasiti, je prostora v imeniku še pri korekturah in najdalje do konca aprila. — Opozarjamo tudi Mohorjane, da imajo lepo priložnost, po ceni izpopolniti krasno knjigo „Zgodbe sv. pisma“, ker jim za ta namen družba proda posamezne snopiče po 50 beličev; pošljejo se ti snopiči, ako se priloži običajna odgovornost oziroma poštnina, takoj, ali pa z letošnjimi knjigami vred jeseni.

„Pršutov“ so prodali v Gorici za praznike 650. Najvišja cena je bila 2 K za kilogram. Prejšnja leta so bili pršuti bolj poceni, pa tudi več jih je bilo na trgu kakor letos.

V solkanski cerkvi imajo sedaj pod vodstvom č. g. kaplana Zamarja krasno cerkevno petje. Poje mešan zbor.

Jz Jstre.

Iz Doline. — V „Narodnem Delavcu“ št. 14. se nam je nemalo zamerilo čitati, kako nek neomikani organiziranec po nepotrebnem vlačil po časopisih ubogega bolnega Bazovca, ki ni storil nobenemu krivice. Obleke mu dajte in pa hrane njemu in otrokom. — Ženo ima že dolgo časa v bolnišnici in je revež vse podpore vreden. — To bi bilo v večjo korist, kakor pa da ga po časopisih vlačite.

Včasih smo imeli tri gg. učitelje in pouk dvakrat na dan, v Boljuncu prav tako. Sedaj imamo 4 učitelje, pouka pa manj. Tako rastejo ubogemu kmetu stroški, koristi se pa manjšajo.

Cerkveni pevci v Dolini so, kakor se splošno opaža, precej nemarni. Pri prvi maši se sploh večkrat niti ne poje. Je pa tudi nekaj takih pevcov, ki po cele mesece v cerkev ne pridejo, k popoldanski službi božji pa samo ob velikih praznikih. — Eden med pevci se pa v cerkvi nespodobno obnaša, in mu je bil od strani preč. g. dekana že prepovedan vstop na kor, pa še vendar zahaja in dela nered. Pri tihih maših se pojejo že petnajst let vedno iste pesmi. To je pač zanikrost pevcov ali pa onega, ki jih vodi. Edino gospa Bunčeva in njene sopevke so vse časti in hvale vredne. Večkrat mora celo sama g. spa Bunc rešiti čast celega zbora. Tudi komadi, ki jih igrajo orglje med posameznimi pesmicami, niso za cerkev nič kaj primerne. Ko je pa enkrat g. dekan vprašal organista, kaj da svira, se mu je znal lepo izgovoriti.

Radi zidanja nove šole vre po vaseh. Položili so za novo šolo temeljni kamen, ne da bi zato kaj vprašali zunanje vasei.

- - - **Podpirajte** - - -
S. K. S. Zvezo v Trstu!

Cerkveni vestnik.

ivana d' Arc bo jutri v nedeljo slovesno prišeta med blažene device. Že več tednov pripravljajo na to cerkev sv. Petra v Rimu. Pravijo, da se udeleži te slovesnosti 36.000 francozov.

Kanonična vizitacija in sv. birma se vršita letos v tržaškem, buzetskem, dolinskem in osapskem dekanatu po tem le redu:

Dne 25. aprila v Roču
26. „ v Lanišću,
27. „ v Brestu,
28. „ v Slumu,
29. in 30. apr. v Buzetu,
Dne 1. maja v Sovinjaku,
2. „ v Račicah,
3. „ v Draguču,
4. „ v Grimaldi,
5. „ v Humu,
9. „ v Barkovljah,
Dne 14. junija v Kubedu in Sočergu
15. „ v Movražu,
16. in 17. jun. v Pedloki,
23. in 24. jun. v Dolini,
26. in 27. jun. v Miljah,

Dne 5. julija v Borštu,
6. „ v Klancu,
7. „ v Podgorju,
8. in 9. julija v Brezovici,
10. „ v Slivju,
11. „ v Rodiku,
12. „ v Vatovljah,
13. „ v Divači,
14. „ v Lokvi in Dragi.

Za druge župnije v tržaškem dekanatu ni še določeno dan kanonične vizitacije.

Umlivanje nog. Na veliki četrtek je v baziliki sv. Justa prevz. g. škof umil noge 12 starčkom. Vseh 12 starčkov šteje skupaj 971 let. Najstarejši šteje 89, najmlajši pa 76 let.

Procesija iz Gorice na sv. Goro meseca maja. Kakor vsako leto priredi tudi letos „Slov. kat. del. društvo“ in društvo „Skalnica“ 3. nedeljo po Veliki noči na praznik varstva sv. Jožefa, procesijo na sv. Goro. Tretja nedelja po Veliki noči bo letos dne 2. maja. Tri dni pred procesijo bo v cerkvi sv. Ignacija v Gorici sv. misijon za delavsko ljudstvo. Poskrbeli so za izvršnega slovenskega misijonarja. — Bratska društva, ki se žele pridružiti procesiji, naj blagovole naznaniti „Slovenskemu katol. delavskemu društvu“ v Gorici. Istopako naj javijo, ali se udeležijo s pevskim zborom.

Književnost.

književnosti Bohovedny. V Pragi je začel izdajati V. Kotrba veliko češko enciklopedijo „Česky slovník bohovedny“, katerega urejajeta dr. J. Tumpach in dr. Antonin Podlaha. Celo delo je proračunjeno na približno 80 sešitkov. Razne slike pojasnjujejo tekst. Sotrudniki so najboljši češki učenjaki in bogoslovci.

Z veseljem moramo pozdraviti to veliko delo, ki bo dobro došlo ne le češkemu narodu, ampak tudi Slovincem. Herderjev Kirchenlexikon ne opiše slovenskih zadev, kolikor jih je treba, ampak le po vrhu. Zategadelj bo prišla omenjena enciklopedija popolnoma prav. Slovenski narod nima doslej nobene tako znanstveno urejene enciklopedije. Zato priporočamo našim somišljenikom, ki so večji češčine, da se naroče na to zanimivo delo. Naročnina na pet zvezkov skupaj znaša 7 kron. Posamezen zvezek pa 1.50 K. Naročuje se pod naslovom: V. Kotrby, Praga II. Pštrossova ul. n. 200.

književnosti Vestnik. V Pragi je začel izhajati četrtletnik „Velegradskij Vestnik“, katerega namen je razvijati Ciril-Metosko idejo, katere pomen se je razjasnil in posebno poudarjal na katoliškem shodu. Namen mu je torej v spravnem duhu in na popularen način skrbno obdelovati izhodno — cerkvena vprašanja življenju vzhodne serkve, družiti vse slovanske narode in vzpodbujati jih k stremljenju za zedinjenje.

Že pok. papež Leon XIII., katerega želja ni bila drupo, kot zedinjenje Slovanov je želel tak list.

List je pisan v ruščini, vendar pa ne v eirilici, ampak v latinici. Na ta način hoče uvesti ruščino med Jugoslovane. 7. številka vsebuje zanimive članke, posebno o zedinjenju cerkve. Prav lahko jih je razumeti.

Naročnina znaša K 1.60 ter se naroča v Pragi II. Pštrossova ul. n. 200.

Domača šola.

Pot na južni tečaj.

V primeri z vesoljnim svetom je naša zemlja tako majhna in vendar tega majhnega sveta ni mogel človek v tih tisočletjih, kar biva na njem, še do dobrega pogledati. So pač kraji na našem svetu, kamor ni še nikdar stopila človeška noga. Posebno zanimajo raziskovalce severni in južni tečaj naše zemlje, to ste one dve točki, krog katerih se naša zemlja suče, da imamo v 24 urah dan in noč. Kolikokrat so že poskušali priti na severni tečaj, pa se do danes ni še posrečilo, zadnji poskusi so celo prav žalostno končali.

Priti pa na južni tečaj naše zemlje, na to se je še manj mislilo. Na obeh tečajih naše zemlje je namreč pol leta dan in pol leta noč, na obeh tečajih je za časa dolge noči strašanski mraz in debel led onemogoča vožnjo po morju. Vendar se je prej upalo priti na severni kakor na južni tečaj zemlje zato, ker sega do sedaj znan in deloma tudi obljuden svet bolj blizu severnega kakor pa južnega tečaja. No sedaj pa, kakor vse kaže, se bo nasprotno uresničilo.

Pravkar se je srečno povrnila iz svojega raziskovanja angleška ekspedicija, ki je imela namen preiskati dežele v bližini južnega tečaja. Dve leti je trajalo to znanstveno potovanje pod vodstvom angleškega poročnika Shackletona na parniku „Nimrod“. — Ko so dospeli do takih krajev, kjer je morje vedno zmrznjeno, so se naprej vozili na sanah, v katere so vpregali mandžurske konje, ne pa pse, kakor je bila do sedaj navada. Imeli so pa tudi sani na električne motorje. Vozili so mimo najbolj južnega ognjenika na svetu po imenu „Erebus“, katerega so tudi bolj natančno preiskali. Tako daleč na jug kakor sedaj

Angleži, ni še nikdar stopila človeška noga. Upali so se do črez 88 stopinj južne širine torej prav blizu južnega tečaja. En del te ekspedicije pa se je odcepil od drugih učejnikov in je preiskoval južni magnetni tečaj, to je oni kraj naše zemlje, proti kateremu merijo vse magnetne igle, kar jih je na svetu, ki se vse obračajo z enim koncem na sever, z drugim pa na jug. Učenjaki so bili večkrat v smrtni nevarnosti, pa je vendar vse srečno izteklo. Znanstvene pridobitve, ki so jih dosegli s tem znanstvenim potovanjem, so neprecenljive in bodo dale gotovo še nov pogum za nadaljno raziskovanje.

Naročaje ZARJO!
Kjer eden ne zamore naročnine, naj se jih naroči
več skupaj.

Razne vesti.

Važen dan za angleško mladino je bil 1. april t. l. Ta dan je namreč stopil v veljavo novi zakon za varstvo mladine. Od tega dne naprej se na Angleškem mladi fantje izpod 16 let ne smejo pokazati na ulici s cigareto ali smodko v ustih; ako katerega na tem zaloti policaj, mu brez vsega drugega čik in tobak odvzame. Istotako se ne smejo v gostilni zadržavati otroci izpod 14 let — tudi ne v spremstvu odraslenih. Gostilničarji so že priredili posebne čakalnice za otroke, kjer bodo isti lahko počakali na svoje odraslene spremljevalce, ki se gredo krepčat v gostilno. Dalje določa zakon, da se v sobi, kjer peč ali ognjišče ni zavarovano z železno ograjo, ne sme puščati brez nadzorstva otrok pod sedmimi leti. Zelo važna in pomembna je tudi ona točka novega zakona, ki določa, da morajo biti vsi rejenci izpod sedem let starosti uradno vpisani v svrhu nadzorstva njih oskrbe.

Ustrelili duhovnika. V katoliški občini sv. Stanislava v New-Yorku, N. J. v Ameriki se že dalj časa vrši boj med pristaši raznih strank, katerih ena je bila z dosedanjim duhovnikom Erazmom Ansonom zadovoljna, dočim je druga zahtevala, da se ga mora pregnati. Prepir med strankami je bil ravno tak, kakoršni so vobče cerkveni boji v raznih slovanskih cerkvenih občinah v Ameriki, in posledica temu je bila, da so župljani enostavno ustrelili svojega duhovnika. Popoldne so prišli v župnišče trije nepoznati možki. Kuharica, ki jim je odprla vrata, se je morala umakniti, toda pri tem je pričela klicati na pomoč in duhovnik je prišel na lice mesta. Ko je prišel župnik v kuhinjo, so trikrat nanj ustrelili, tako, da je obležal na mestu mrtev. Pri tem je zadela tudi župnikovo kuharico kroglja, vendar pa ni nevarno ranjena. Napadalec so ušli, toda kasneje je policija štiri duhovnikove nasprotnike aretirala, ker misli, da so ti ustrelili župnika.

Mrlič, ki smrči. V nekem zdravniškem časopisu poroča dr. Strathausen o sledečem slučaju iz svoje prakse: 16. svečana je umrl nek 74 let star mož, katerega sem zdravil, na kataralni pljučnici. Prihodnje jutro, 14 ur po njegovi smrti, sem izvršil mrlički ogled in sem temeljem gotovih znakov nezmotno dognal nastopivšo smrt. Naenkrat pride iz mrliča glas, podoban smrčanju, ki se je v kratkih presledkih ponavljal; obenem je v mrličevem trebuhu pričelo neko kruljenje. Čeljusti in ustnice mrliča so bile tesno stisnjene in vse truplo popolnoma otrplo. Glasovi ki so prihajali iz mrliča so bili tako glasni, da so jih čuli domači v predsobi. Razložil sem jim, da te glasove povzročajo odstranjujoči se plini in da o smrti ni nobenega dvoma. Po preteku ene ure so me prišli zopet klicati in našel sem mrliča varno zavitega v pernice in obloženega z ogrejevalnimi steklenicami v postelji. Rekli so mi da je mrlič pet minut čisto glasno smrčal. Sedaj mi ni preostalo drugega, ko da prepričam domače s tem, da sem odprl radialne odvodnice in zabodel mrliču v srce dolg iglo. Po 15 minutah so glasovi ponehali in izostali.

Za kratek čas.

Berač: „Prosim, ko bi imeli par starih čevljev!“

Gospod: „Nimam prav nič starih, same nove.“

Berač: „O le dajte jih, saj nove še rajši vzamem.“

KOLENDARČEK:

Mali traven — April.

17. Sobota: Amiet, pap. muč.; Rudolf, muč.; Zgod. kol.: Cesar Jožef I. l. 1711. * Darwin l. 1782; + Benj. Franklin l. 1790.

18. Nedelja: 1. po velik. (bela) Jezus se prikaže pri zaprtih vratih.) Apolonij, muč. Zgod. kol.: Potres v San Francisko v

Ameriki l. 1906. Zrinski in Frankopan obsojena na smrt l. 1671.

19. Ponedeljek: Leon IX. pap., Ema, vdova. Zgod. kol.: Filipović postane general l. 1859. + Pavlo Venorese l. 1588.

20. Torek: Justin, muč., Marcellin škof. Zgod. kol.: * Mohamed, islamski prerok leta 571. * Napoleon III. l. 1818. (Mlaj ob 5:37 po noči).

21. Sreda: Anzelm, škof., Bruno Zgod. kol.: Princ Eugen Savojski leta 1736.

22. Četrtek: Soter in Kaj, pap. muč.

23. Petek: Adalbert (Vojteh) škof; Viljem. Zgod. kol.: * W. Shakespeare l. 1564. (1616.)

24. Sobota: Jurij, muč. Zgod. kol.: * Arnold, hrv. pisatelj l. 1854. Začetek rusko-turške vojske l. 1871. Poroka Frana Jožefa I. z Elizabeto l. 1854.

Vreme bo lepo pri severu ali zapadniku. Dež pri jugu ali jugozapadniku.

Ljudska hranilnica in posojilnica

pri sv. Ivanu pri Trstu — podurad v Trstu ulica delle Poste šte. 9. — nananja da se je vsled dovršene pozprave svojih prostorov naselila

v ulici

delle Poste šte. 9.

Poslovalo se bo od 8 in pol do 12 popoldan in od 3 do 4 in pol pop.

Tiskovine za č. župne urade priporoča

Prodajalna „Kat. tisk. društva“ v TRSTU ulica delle Poste 9.

Dosedaj so na novo natisnjene in je udobiti sledeče:

Dnevnik; Fides Matrimonii; Fides Mortis; Fides Nativitatis et Baptizma; Izkaz premen. in stalnih najemščin; Izkaz glavnic; Izkaz hranilnih vlog; Izkaz ustan. sv. maš; Nota v smislu „Ne temere“; Nota za žene in neveste; Liber intentionum; Liber Baptizatorum; Liber Copulatorum; Posnetek računa; Račun; Testimonium status liberi; Testimonium denuntiationum matrimonialium.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učiteljstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

KNJIGOVEZNICO

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od pripravih do najfinjših. Posebno solidno in cenovno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vezanje in prevezanje misalov, raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez

TRST — Ulica Cecilia šte. 9. — TRST.

KUPUJTE

„Užigalice v korist obmejnim Slovenem“

in kolek v isti namen. — Oboje je dobiti v prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“ v Trstu, ulica delle Poste 9.

Slovenec KONRAD SKAZA, delavnica za vsa cerkvena dela

v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Prodajalna

katoliškega tiskovnega društva v TRSTU

se priporoča v nabavo spovednih in obhajilnih listkov za velikonočni čas.

NAROČAJTE „ZARJO“

Kjer eden ne zmore naročnine, naj se jih naroči več skupaj.

Kupite čevlje

pri poštem slovenskem čevljarskem mojstru

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST

(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

Ta mojster vam postreže po domače, z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

ZALOGA

likerjev v sodčih in butiljkah

JAKOB PERHAYC

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih vih v buteljkah.

Postrežba točna. — Cene zmerne. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoča majinovec in tamarindo.

NOVO POGREBNO PODJETJE

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13

Telefon 14-02. (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon 14-02

Zaloga oprave ulica Massimo d'Azeglio št. 18.

Prيرهja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rokave, čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: Voščene sveče. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo: HENRIK STIBEL in drug.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Podurad v Trstu, ulica delle Poste 9. Telefon 2110

Sprejema hranilne vloge tudi od neudov in jih obrestuje po

4 1/2 %

Davke plača hranilnica sama.

Za varnost vlog jamčijo udje

(350) z vsem svojim premoženjem v znesku približno tri milijone kron.

Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustmenem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vloga svoj denar le pri Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.

Prodajalna KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA

v TRSTU, ulica delle Poste šte. 9.

Ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobe male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trgovske knjige, notici i. t. d., i. t. d.

:: Častito duhovščino opozarjamo posebno ::

na našo zalogo voščeneh sveč prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg á K 5.—, I. vrste „Il Santo di Padova“ kg á K 4.40, II. vrste kg á K. 2.40, okinčane sveče kg á K 3.40, ekonomične sveče kg á K 1.40. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadijo (virh) á kg K 1.20, 2.—, 2.40 ter oglje za kadijnice á kg K 2.—. Stekla za večno luč, stenji za večno luč, vrvica za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži) povoskano platno za altarje, tiskovine za č. župne urade dobito istotam.

Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni ceni. Preskrbi se okvirje za razne slike. Razpolagamo z vzorci. Slike: Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomška v lepem okvirju á K 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K 20.—. Sveče za domačo rabo á 3, 4, 5 in 6 v zavoju ter svečice zvitek in za božičnice so vedno v zalogi. — Preskrbimo ovitke z poljubnim naslovom.

Obilno obiska in naročil prosi

„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.

Dobava cerkvenih oblačil in cerkvenih potrebščin vsake vrste.